

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **P.K., M.K. i M.S.**

oskarżonych za popełnienie czynu z art. 189 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 539e § 1 k.p.k.),

w dniu 17 czerwca 2026 r.,

skargi Prokuratura Rejonowego w Gdyni

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 29 października 2025 r., sygn. akt V Ka 2515/24,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Gdyni

z dnia 20 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 851/22,

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

p o s t a n o w i ł:

I. oddalić skargę;

II. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku, wyrokiem z 29 października 2025 r., uchylił zaskarżony apelacją obrońców wyrok Sądu Rejonowego w Gdyni z 20 grudnia 2023 r., mocą którego P.K., M.K. i M.S. zostali uznani za winnych popełnienia szeregu przestępstw: przeciwko wolności z Rozdziału XXIII Kodeksu Karnego tj. z art. 189 § 1 k.k. i z art. 190 § 1 k.k., przeciwko życiu i zdrowiu z Rozdziału XIX Kodeksu Karnego tj. z art. 158 § 1 k.k. i z art. 157 § 2 k.k., a M.S. także z art. 159

k.k.; a P.K. i M.S. - przeciwko mieniu z Rozdziału XXXV Kodeksu Karnego tj. z art. 280 § 1 k.k., przy czym przyjęto, że zarzucane trzem oskarżonym czyny, stanowiące zbieg przepisów ustawy, P.K. popełniła w ramach recydywy zwykłej a M.K. w ramach multi recydywy i za to P.K. i M.K. skazano na karę 4 lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności a M.S. na karę 2 lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzeczono wobec nich solidarny obowiązek zapłacenia nawiazki. Po rozpoznaniu apelacji obrońców Sąd Okręgowy w Gdańsku uchylił wyrok Sądu pierwszej instancji.

Od orzeczenia Sądu odwoławczego skargę wniósł oskarżyciel publiczny w trybie art. 539a k.p.k. Podniósł w niej uchybienie przepisowi art. 437 § 2 k.p.k. przez bezzasadne przyjęcie, że w sprawie zachodziła bezwzględna przesłanka odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. i wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się niezasadna.

W myśl art. 437 § 2 k.p.k. wyrok kasatoryjny przed sądem odwoławczym może zapaść wyłącznie w ściśle określonych trzech wypadkach: a) zaistnienia uchybień z art. 439 § 1 k.p.k.; b) wystąpienia przeszkody w postaci reguły *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k.; c) konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości (art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k.).

Analiza pisemnych motywów orzeczenia Sądu Okręgowego w Gdańsku pozwoliła na stwierdzenie, że powodem uchylenia zaskarżonego apelacjami na korzyść wyroku Sądu Rejonowego było przyjęcie, iż podczas kontroli instancyjnej ujawniono bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Powyższa konkluzja Sądu odwoławczego, który po nabraniu uzasadnionych wątpliwości co do poczytalności sprawczyni diagnozowanej w kierunku schizofrenii już w postępowaniu przygotowawczym oraz leczonej farmakologicznie w związku z występowaniem u niej objawów wskazujących na to zaburzenie, przeprowadził własne postępowanie dowodowe dopuszczając opinię biegłych w tym zakresie. Opierając się na wnioskach opinii ekspertów z zakresu psychiatrii wskazujących wprost na to, że w sprawie w grę wchodziły okoliczności, o których mowa w art. 31

k.k., uznał, że pominięcie przesłanek z przepisu art. 79 § 1 pkt 3 i pkt 4 k.p.k. przez Sąd *meriti* nie mogło się ostać. Idąc tym śladem w pełni uzasadnione było wydanie wyroku kasatoryjnego i zobowiązanie Sądu pierwszej instancji, aby przeprowadzić od nowa przewód sądowy z zachowaniem prawidłowych ustaleń w zakresie strony podmiotowej czynu oskarżonej oraz zapewnieniem jej prawa do obrony w postaci obrońcy z urzędu. Sam fakt, na który powołuje się skarżący, że oskarżona, stosownie do postanowienia z 30 kwietnia 2025 r., była poddana badaniu sądowo – psychiatrycznemu, które wykluczyło występowania warunków z art. 31 § 1 i 2 k.k., nie przesądzał z góry o odrzuceniu potrzeby zastosowania przepisów statuujących niepoczytalność bądź poczytalność ograniczoną. Takie postępowanie polegające na bezrefleksyjnym przyjęciu wniosków jedynej opinii razi zbyt daleko posuniętym formalizmem, co potwierdza stan faktyczny w niniejszej sprawie, w której wnioski kolejnej opinii biegłych stały w opozycji do pierwotnej ekspertyzy a jednocześnie potwierdzały odczucia organów prowadzących postępowanie przygotowawcze i sądowe, u których pojawiły się wątpliwości, co do stanu psychicznego P.K.

Wydając orzeczenie o charakterze kasatoryjnym Sąd Okręgowy zdecydował, że będzie ono dotyczyło wszystkich trzech oskarżonych. Już samo to, że nie przeszedł nad tym faktem do porządku dziennego, ale zaznaczył w uzasadnieniu, że reguła obiektywizmu wymagała takiego postąpienia wystarczyło, aby skargę w zakresie w jakim kwestionowano to orzeczenie, uznać za bezzasadną. Dość przytoczyć, że po pierwsze wyjaśnienia P.K., których ocena na chwilę obecną nie jawi się jako rzetelna, obciążały także pozostałych sprawców, a po drugie w apelacjach skutecznie podważono jakość przesłuchania głównego świadka w sprawie – pokrzywdzonego D.S., którego stan psychiczny także wzbudził wątpliwości, co będzie skutkowało tym, że w ponownym procedowaniu zostanie on przesłuchany z uwzględnieniem art. 192 § 2 k.p.k. Dopiero rzetelne przeprowadzenie materiału dowodowego pozwoli na ustalenie stanu faktycznego w sprawie w stosunku do wszystkich trzech oskarżonych.

W zaistniałym stanie rzeczy, zachowując w polu widzenia art. 437 § 2 k.p.k., należy stwierdzić, że skoro kontrola apelacyjna ujawniła, że w poczytalność sprawczyni została ustalona błędnie a przewód sądowy wymaga przeprowadzenia

go w całości od nowa, to Sądowi odwoławczemu nie pozostawało nic innego jak wydać wyrok o charakterze kasatoryjnym.

Dlatego orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku (art. 539e § 2 k.p.k.).

Michał Laskowski

[WB]

[a.ł.]